



Велимир Петров

Пурите

По-наблюдателните, както и тези които разбират от хубави и стройни мъже, са забелязали, че сме висок сто и осемдесет и един сантиметра, а бяхме и три – ръст добър, според холивудските стандарти.

Но има нещо, макар и съвсем малко, не според стандарта: една популярна таблица, за връзката между височина и килограми, изисква да сме висок двеста и петнадесет сантиметра, а понякога и двеста и двадесет... Това е следствие на факта, че го даваме тежко в някои отношения...

Едното „отношение“ е, че пушим пури. Не сме пуритан, но пурист и напорист – да! Винаги когато можем и когато сме във форма. Лингвистична и друга...

Журналистите и изкуствоведите подпомогнати от пресата и телевизията, вписаха в образа Ни „... неизменната пура...“, нещо като при Чърчил или някой други. Разбира се, не без Наша помощ – суета! На всички снимки и филми фигурираме с три четвърти или една втора пура. Никога цяла – ще е много нагласено. А така – случайно... Пура съпроводена с умно изражение, а Ние го можем, плюс достолепен жест. На всички става ясно, че сме солиден, навил си на масрафа, говорим само компетентно и гениално или почти... Понякога и Ние си вярваме...

Първата пура запалихме от любопитство. Далечен юношески спомен за жълтав литературен образ: отдалечаващ се бряг, пенеста следа зад кърмата. Той – облегнат на леерите (корабни парапети), запалва луксозна хаванска пура. Навярно от ароматния дим – едра сълза, отнесена от вечерния бриз. Няма да я види никога... Нея!

Брегът чезне, той остава насаме с пурата – хаванската – тя единствено му е вярна...

Далеко преди това се бяхме изпраскали в теорията на технологията, в сложите ритуали отличаващи джентълмена от „каруцаря“:

Еlegantни дендита и сурови колониални офицери на служба, при Нейно Кралско Величество или елитни Джеймсбондовци, просто свещенодействаха. Между две глътки отлежала шотландска ракия, дълго подбираха най-подходящата за момента пура. Знаехме как точно ще постъпят със съответната опаковка: ако е в стъклена или в алуминиева шпула, с кой пръст точно ще почукнат избутат и прочее... Почти като постановка за пръстите на флейтиста. Доколко да се извади дискретно върха на езика, за да се овлажни повърхността на пурата, с въртеливо постъпателно движение. А с праволинейно възвратно такова, да се прекара два-три пъти под носа, по цялата и дължина и да се вдъхва със сладострастно притворени очи от аромата...

Пауза, колкото за глътка уиски, следва сложното обрязване: различни по вид и сложност ножчета, сърповидни, прави, гилотински. Хитроумни щракалки, мобилни или стационарни. Някой – към преспапието, други – с ланец към жилетката. Във везани калъфки и с инкрустирани гербове. Бижута!

Запалването – също е сложна операция. И дълга. Добре разпалената пура не поднася неприятни изненади, не криви, не гасне. Повторното припалване вгорчавява. Много е шик, подгриването и запалването да става без класическото всмукване, на височината на пояса.

Пушачът тип „каруцар“ е арогантен. Той е отрицателен герой. Бандит, който между два изстрела небрежно вади от горното си джобче второкачествена пура, отхапва, плюе невъзпитано на неподходящо място. Пали, както се пали фитил на бомба, може и от подметката си, смуче грубо и лакомо. Не е изключено и да гълта дима...

По начина на пушенето може да се построи характеристиката на образа. По Станиславски, например, в руското кино главният герой, когато ще взема важно, съдбовно решение пуши махорка, държи в ръка клечка. Може да е седнал на камък или пън. По разфокусирания му поглед личи, че мисли трескаво. Внезапно се сепва, тръсва перчем, решително счупва клечката. Изправя се, хвърля парчетата без да ги гледа, вляво и вдясно зад гърба си, изплюва фасата. Скъсал е с миналото – тръгва решително напред...

При джентълмена е съвсем различно. Той пуши съсредоточено пурата си от изискана марка. Разсеяно гледа как ледът чезне в двойното му уиски. На фокус е пепелта – дълга почти половин пура. Значи дълго е мислил, както и, че пурата е от доста добро качество, щом пепелта не се отронва. В един момент джентълменът помръдва, бавно се изправя. Със заучен жест, плод на дългогодишна практика, въртеливо задушава остатъка от пурата в пепелника. Нежно допива уискито, плаща. Разплаща се с миналото! Взел е решение! Джентълменът си е джентълмен...

Никога не сме били пушач, в смисъл на цигари. В далечното минало, когато се изграждат навиците (и вредните), плуването, гребането – изключваха тази лоша привычка. Имаше и други причини. Обонянето и комплексите свързани с него. Имаме много, много лошо обоняние – удушваме всичко на километър разстояние. Можем да познаем кой идва и какво е ял през последните двадесет и четири часа. Както и дали са му пресни чорапите и помислите. Също така, с два процента допусната грешка, подушваме кой при кого е спал, както и в кое заведение какво

предлага мокрия бар. Много разочарования сме си навличали от тази негативна придобивка.

Искаме да кажем, че при запалване на цигара, усещаме освен тютюневия аромат и миризмата на горена хартия, както и на още нещо... Далечен обонятелен спомен, свързан с детството, когато хартията от тоалетната се събираше в кошчета и се изгаряше периодически. От периодическия печат се форматираше тази хартия. Печатарското мастило, при горене не е особено приятно, особено плюс още нещото... Лош спомен, но траен. Освен това горялата хартия е канцерогенна. Вредата от пушенето на цигари идва и от тази посока. Поради тия причини не станахме пушач на цигари.

Посветените знаят, че димът на пурата не се гълта директно. Вдишва се само разсеяния облак, виещ се около главата и прилежащите и подробности. Както и около околните. А те реагират различно. На коктейли, например, едва запалил пура, съм чувал някой да възкликне възторжено: „... яаааа, Хавана-кълб...“ и жадно да търси източника, да се присламчи и да подиша малко благинка аванта... Други – обратно. Воняло им! На не знам си какво. Хора, вкусове разни... Също както с картините ми – по интелигентните много ги харесват...

Има и случаи – оазиси, в пустинята на непушачите. Тъкмо сконфузено сме загасили под тежка завеса от мрачни погледи и о, о, о – светлинка! Непозната чаровница, като при ирисова диагностика ще ме пронизва с топъл взор и алтово ще повели: „... Господине, моля Ви, запалете пак! Да замирише, най-после, на истински мъж!...“

Открихме, че светът е разделен на два непримирими лагера според търпимостта си към пушещите пури. Като при различните народи е различна.

Свят широк – народи разни...

Китайците например, много пушат цигари. Друго правят или не правят – непрекъснато пушат цигари. Където и да те срещне, китаецът преди да те напои с чай, ти предлага цигара. Китайска и хубава. Не дай си Боже – да му откажеш – по лошо от грузинеца – намразва те скоропостижно! Сигурно биха пушили така усърдно и пури – харесаха моите, но си нямат. Само на връх планината Хуан Шан, на една сергия, видях опитен образец, с остри ръбове, като тебешире. И на вкус бяха такива. Но смятам, както са я подкарвали, ще настигнат и разминат водещите марки и нации...

Американците са на точно обратни позиции. Американецът е решил да живее колкото хималаеца. А хималаецът не пуши! Приятел

американец, женен за руския ми подари отраднo количество луксозни руски пури – „Залатой дипломат“. Разчиствал си офиса от боклуци за Деня на благодарността. Оказаха се силно огнеупорни. От отчаяните ми опити да ги разпаля, развих неимоверно гърдния си кош. Пусна се слух, че ще снимам в Холивуд нова версия на Тарзан...

Докато бяхме „Куба си! Америка но!“, хавански пури – дал Бог. Цялата експортна листа, да не изброявам марките, бяха на разположение. Арабите просто не смогваха да ги изкупуват и да ги изнасят контрабанда. Цели випуски чуждестранни студенти си изкарваха по една-две стипендии от този реекспорт.

Преди пет години, обаче, си отиде последният кораб, разговарил пури от Куба. Арабите изведнъж насмогнаха. Пурата изчезна и от битаката, а Наша Милост установи, че сме „зарибен“. Държавният ни личен резерв беше ограничен. Започнахме да оригиналничим. С щракалката режахме пурата на четири. Пушихме я със собственооръчно стъкмено цигаре. Съчинихме дузина версии за оправдание. Излезе ни име на голям чешит. Приятелите се уплашиха за динамичния ми стереотип. По тяхни си канали затърсиха решение. В полунощ ме вдигна по телефона едно другарче. Току що се прибрал с влака. На гара Горна Оряховица слязъл да се поразтърпче и видял, крайно вдясно, на три метра напред, стъклена будка, но затворена. На витрината – камара с кутии пури, дори едната била рекламно разпечатана и пурите кротко и ветрилообразно се реели между кондоми и близалки... Да съм избързал, че можело и други да са ги видели...

Досещате се, че не дочаках до сутринта. Сто и петдесетте километра не ги усетих. Усетих ги на връщане. Пурите се оказаха турски шоколадови дъвки.

И много други подобни – от този ми период са огромната колекция лули и пакетите със световни марки ароматизиран тютюн – но не е същото...

Нали си имаме работа с Холивуд, все нещо сме научили от там, а именно – трябва да има хепи енд!

Хепито дойде от съвсем неочаквано място: имаме си приятел гинеколог. Той пък си имаше една клиентка. Тя, от своя страна, си имаше съпруг – не кой да е, а главният отговарящ за пурите на държавно ниво... Системата заработила безотказно: Брък – пура! Пак брък – пак пура! Голямо бъркане ще да е било! Снабдява ни човекът на държавно ниво. Особено с филипинските „Алахамбра“. В момента такава дими насред интелигентната Ни физиономия...

Един момент – какво става?! Хората млъкват, разделят се на две половини и ни гледат. Едните под вежди. От другата половина се отделя една чаровница, приближава ни и като в ирисова диагностика ме пробжда с топъл взор. Алтово повелява:

– Господине, моля Ви, продължете да пушите пурата – да замирише най-после на истински мъж в тази стерилна екологична среда...

Март 1995 г.

КРАЙ

© 1995 Велимир Петров

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11036>]